

Kunskapscenter för neuropsykiatriska svårigheter vid diabetes – för bättre egenvård

Torun Torbjörnsdotter¹, Elsa Håkansson², Ulrika Berg¹, Linda Ek³, Charlotte Nylander⁴

¹ Barnläkare, PhD, Barnendokrina och metabola sjukdomar, Astrid Lindgrens Barnsjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset

² Leg psykolog, Medicinsk Psykologi, Funktionsenhet Neuropsykologi Barn, Karolinska Universitetssjukhuset

³ Leg arbetsterapeut, PhD, Specialistvårdssektionen Sachsska Barn- och Ungdomssjukhuset

⁴ Barn- och ungdomsläkare, PhD, Region Sörmland

Bakgrund

En stor del av vården vid Diabetes typ 1 (DM1) utgörs ju av egenvård som ställer höga krav på individ och familj. Det är vanligt med konflikter, behandlingströtthet och till och med depression hos familjemedlemmar. För barn och ungdomar med neuropsykiatriska svårigheter (NPF) upplevs uppgifterna ibland oöverstigliga.

Karolinska Universitetssjukhuset fick 2019 av Hälso- och sjukvårdsnämnden i Stockholm uppdraget att skapa ett multidisciplinärt kunskapscentrum för barn och unga med DM1 och neuropsykiatrisk symptom-bild (KNEP). Målet är att tillhandahålla aktuell kunskap och att utveckla och utvärdera verksamhet och metoder för bästa möjliga vård. Detta inbegriper även konkreta användbara verktyg.

Material och metod

Sammanställning av forskning och litteratur inom området.

Kartläggning av erfarenheter och behov från patienter, anhöriga och personal inom olika sektorer (vård/skola/socialtjänst etc).

Informationsutbyte med yrkespersoner och forskare inom relaterade kunskapsområden.

Genomgång av utprovade, lämpliga verktyg och arbetsprocesser för screening och behandling.

Utveckling av nya verktyg.

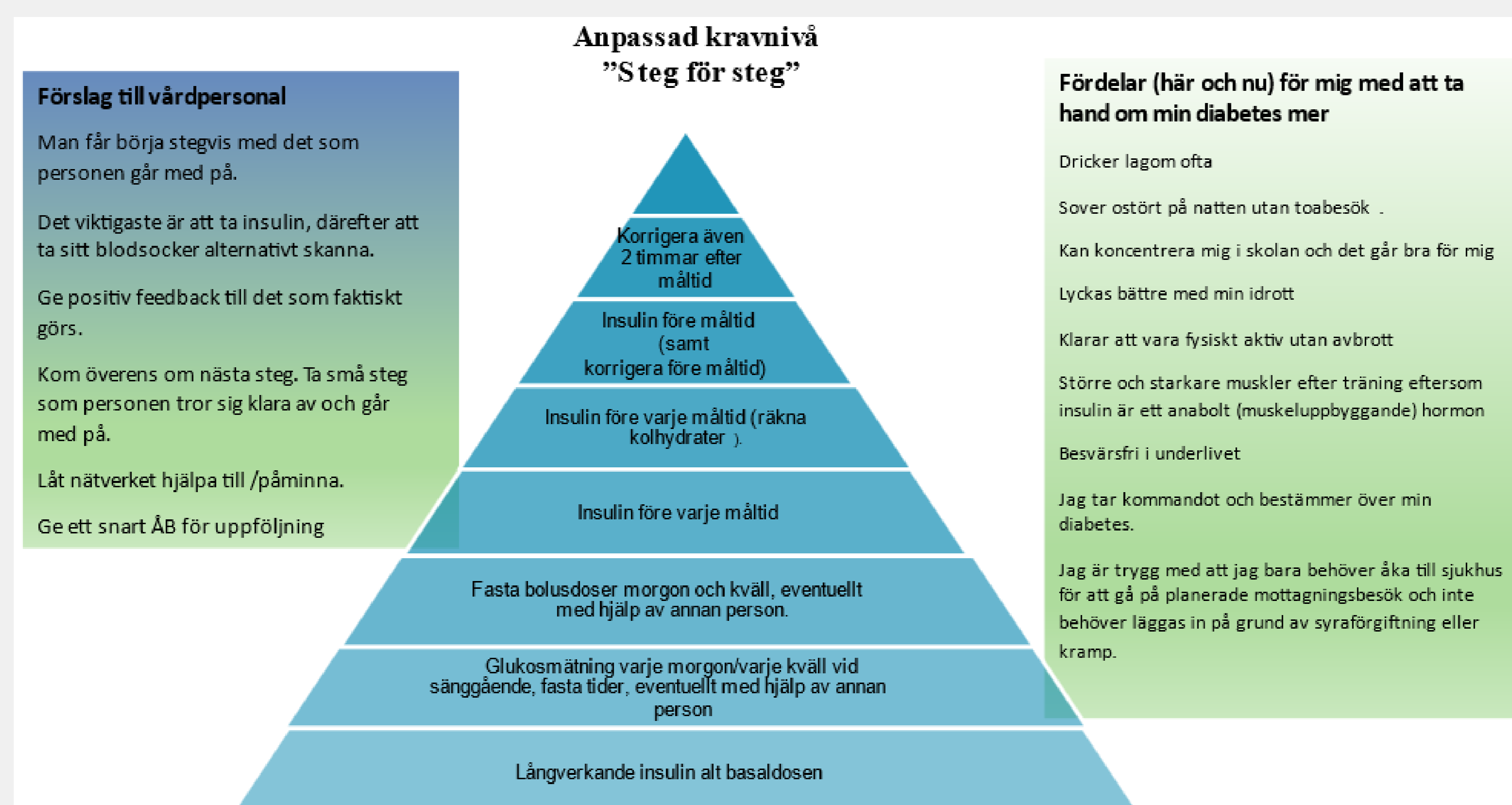
Kunskaps-spridning via exempelvis internetplattform.

Resultat

Uppbyggnad av kunskapscentret pågår och har fram till nu resulterat i en sammanfattning av kunskapsläget¹ och en hemsida² med bl a vägledande dokument till diabetesteam, råd till föräldrar och patienter samt konkreta förslag på kognitivt stöd vid diabetes. På hemsidan återfinns också information och förslag till skola, BUP och socialtjänst.

KNEP har också genomfört utbildningsinsatser till regionala diabetesteam, BUP och Medicinsk psykologi och arbetsterapeuter i Region Stockholm. Utvärdering sker kontinuerligt.

Exempel från hemsidan: Bildverktyg att använda vid/inför samtal för att stegvis förbättra sviktande egenvård

Slutsats

Stort behov av kunskap, verktyg, arbetsprocesser och behandling finns när det gäller patienter med diabetes och NPF och även hos många med egenvårdsproblem utan dessa funktionsvariationer.

Hemsidan innehåller samlad information som tidigare saknats.

Välkommen till vår hemsida

www.Karolinska.se/KNEP

Referenser

- Håkansson E, Torbjörnsdotter T. Betydelsen av individuella styrkor och svårigheter vid diabetes typ 1 hos barn och ungdomar. 2020; <https://www.karolinska.se/for-patienter/astrid-lindgrens-barnsjukhus/test/for-foraldrar-och-anhoriga/>

- www.Karolinska.se/KNEP.